

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

02.06.2026

Nr.11.15/AP/5155/2026

Atzinums

Par Mārupes novada lokālplānojuma “Lagūnas” Vides pārskatu

Plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Mārupes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000012827, juridiskā adrese: Daugavas iela 29, Mārupe, Mārupes pagasts, Mārupes novads, LV-2167, e – pasts: marupe@marupe.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Vides pārskata sagatavotāja:

SIA “Reģionālie projekti”, reģistrācijas Nr. 40003404474, juridiskā adrese: Rūpniecības iela 32B-2, Rīga, LV-1045, e-pasts: birojs@rp.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokuments un izstrādes mērķis:

Lokālplānojums nekustamā īpašuma “Lagūnas” (kadastra Nr. 8076 014 0004) zemesgabalam ar kadastra apzīmējumu 8076 014 0007, Mārupes pagastā, Mārupes novadā (turpmāk – Lokālplānojums), publicēts vietnē: https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_31283. Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir grozīt teritorijas plānojumu, lai būtu iespējams attīstīt derīgo izrakteņu ieguvu, Lokālplānojuma teritorijas platība ~ 180,5 ha.

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotāja 2026. gada 3. februārī Valsts vides dienestā¹ (turpmāk – Dienests) ir iesniegusi Lokālplānojuma stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) vides pārskata projektu (turpmāk – Vides pārskats). Lokālplānojuma Stratēģiskais novērtējums veikts, pamatojoties uz Enerģētikas un vides aģentūras 2025. gada 7. aprīļa lēmumu Nr. 10.2/17/2025 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”². Stratēģisko novērtējumu veica un Vides pārskatu izstrādāja SIA “Reģionālie projekti.

¹ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 01.02.2025. reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru. Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojuma Nr. 533 “Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam” 2. punktu, no 2025.gada 1. oktobra Valsts vides dienests pārņem likvidējamās Enerģētikas un vides aģentūras funkcijas.

² Lēmums pieejams tīmekļa vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/lemumi>.

Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 23.⁵ panta sestā daļa noteic, ka Dienests sniedz atzinumu par vides pārskatu, ņemot vērā vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav pietiekami pamatots, Dienests atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

Dienesta atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi, kas jāņem vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Stratēģiskais novērtējums ir veikts, pamatojoties uz Enerģētikas un vides aģentūras¹ 2025. gada 7. aprīļa lēmumu Nr. 10.2/17/2025 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”³. Tajā tika secināts: apstākļi, ka Lokālplānojuma teritorijā paredzētajai darbībai ir piemērots un veikts IVN⁴, vispārēji nevar būt par pamatu secinājumam, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nebūtu piemērojams, jo katrai no novērtēšanas procedūrām ir savs mērķis un uzdevums, tādēļ katrā gadījumā jāvērtē plānošanas dokumenta būtība un risinājumi. Turklāt IVN pēc būtības neaptver to jautājumu loku, kas jārisina un jāvērtē teritorijas attīstības plānošanas līmenī. Vienlaikus konstatēts, ka minētā IVN ietvarā derīgo izrakteņu ieguve tika vērtēta apjomam līdz ~ 50 ha, bet Lokālplānojuma teritorijas platība, kur plānotas izmaiņas, ir 180,5 ha, kā arī jāņem vērā IVN ziņojumā iekļauto informāciju par iespējamām piesārņojuma ietekmēm no tuvumā esošās atkritumu izgāztuves (piesārņota vieta Nr. 2962) (Novērtējuma likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “e” apakšpunkts).

1. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai

- 1.1. Vides pārskatā ir identificētas ietekmes uz vides troksni, gaisa kvalitāti, ietekmes no transporta, ietekmes uz hidroloģiskajiem apstākļiem, dabas vērtībām un ainavu, kā arī summārās ietekmes. Vides pārskatā vērsta uzmanība uz šādiem ieteikumiem ietekmes uz vidi samazināšanai Lokālplānojuma īstenošanas procesā:
 - 1.1.1. plānojot dīķus, ir nepieciešams regulāri ierobežot apaugumu no krasta, kā arī virsūdens augāju, jo piekrastes un virsūdens veģetācija var būt nozīmīga ūdensputnu barošanās un ligzdošanas vieta;
 - 1.1.2. ietekmes uz ornitofaunu mazināšanai teritorijas apauguma noņemšana (kur tas nepieciešams) un sagatavošana plānotās darbības ierīkošanai veicama tikai ārpus aktīvā putnu ligzdošanas perioda (laika periodā no 1. aprīļa līdz 15. jūlijam);
 - 1.1.3. plānojot dīķus, neveikt saliņu vai šauru, garu pussalu veidošanu;
 - 1.1.4. veicot derīgo izrakteņu ieguvi atradnē “Lagūnas 2021.gads”, jāievēro trokšņu izvērtējumā norādītie priekšlikumi trokšņa līmeņa mazinošajiem pasākumiem;
 - 1.1.5. trokšņa sagaidāmo ietekmju mazināšanai augsnes un smilts, aleirīta ieguve veicama tikai darba dienās laikā no plkst. 8.00 – 17.00, savukārt izvešana atļauta visu gadu;

³ Pieejams: <https://www.eva.gov.lv/lv/lemumi>.

⁴ Saskaņā ar Novērtējuma likuma 1. panta 2. punktu ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kas veicama šajā likumā noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos.

- 1.1.6. Lokālpārplānojuma īstenošanā jāizvēlas transporta plūsmas organizācija jeb piekļuves risinājums atradnei, kas mazāk ietekmēs tuvākās apdzīvotās vietas, jāizmanto esošais ceļu tīkls, tai skaitā pašvaldības ceļš C-26 līdz tā savienojuma ar autoceļa A5 likvidācijai, maršruti plānojami tā, lai tie nevestu cauri Mārupei un ciemiem;
- 1.1.7. Lokālpārplānojuma teritorijā jāveic iekšējo ceļu un ieguves vietas atpūteklāšanas pasākumi atbilstoši nepieciešamībai;
- 1.1.8. lai samazinātu dīķu izbūves laikā īslaicīgi uzduļķoto grunts daļiņu nokļūšanu valsts nozīmes ūdensnotekās, ievērojot piesardzības intervālu, grunts izstrāde veicama ne tuvāk kā 15 m no dīķa savienojuma ar ūdensteci Neriņu, savukārt savienojums veidojams vasaras mazūdens periodā;
- 1.1.9. darbi jāveic ar pastiprinātiem piesardzības pasākumiem A5 autoceļa tuvumā esošo susinātājgrāvju un novadgrāvja 3812223:VI:51 zonas tuvumā, jo noteiktos hidrometeoroloģiskos apstākļos un pie noteikta meliorācijas sistēmu ekspluatācijas režīma šī teritorija var kļūt jutīga pret potenciāli piesārņotu gruntsūdeņu ieplūdi, darbu laikā šajā zonā jānodrošina meliorācijas sistēmas funkcionēšana projektētajā režīmā un jānovērš situācijas, kas varētu traucēt susinātājgrāvju caurplūdi vai veicināt uzduļķojuma nokļūšanu novadgrāvī 3812223:VI:51;
- 1.1.10. pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas veicama atradnes rekultivācija (plānotais rekultivācijas veids – dīķsaimniecība), saskaņā ar derīgo izrakteņu ieguves projektu un normatīvajiem aktiem.
- 1.2. Papildus augstākminētajiem pasākumiem Dienests neizvirza citus pasākumus Lokālpārplānojuma īstenošanai un Vides pārskata papildināšanai, bet aicina rūpīgi ievērot augstākminētos pasākumus, kā arī atbilstoši izvērtēt to ietekmi un efektivitāti monitoringa ziņojumā.

2. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Saskaņā ar likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43. panta nosacījumiem kompensēšanas pasākumi (ja tādi nepieciešami) nosakāmi gadījumā, ja plānošanas dokumenta īstenošana būtiski negatīvi ietekmēs Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas (Natura 2000) teritoriju vai Natura 2000 teritorijā sastopamās Eiropas Savienības prioritārās sugas vai biotopus, bet plānošanas dokuments ir vienīgais risinājums, lai apmierinātu sabiedrībai nozīmīgas intereses (arī sociālās vai ekonomiskās intereses)⁵.

Vides pārskatā norādīts, ka Lokālpārplānojuma teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, nav izveidoti mikroliegumi, tā arī neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā Natura 2000. Līdz ar to kompensēšanas pasākumi netiekot paredzēti.

3. Plānošanas dokumenta iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes izvērtējums

Saskaņā ar Vides pārskatā sniegto informāciju, īstenojot Lokālpārplānojuma risinājumus, pārrobežu ietekme nav iespējama.

4. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Vides pārskata 12. nodaļā ir ietverta informācija par Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) noteiktajām prasībām plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai un monitoringa ziņojuma sagatavošanai. Sagatavotāja rekomendējusi Lokālpārplānojuma

⁵ Likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 44. panta ceturtdaļa, Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 5. nodaļa.

risinājumos plānotās attīstības uzraudzībai un faktiskās ietekmes novērtēšanai izmantot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, ņemot vērā novērojumus šādiem rādītājiem vai to grupām: 1) vides troksnis (iedzīvotāju iesniegumi un ziņojumi par radīto vides troksni; veiktie vides trokšņa mērījumi; īstenotie prettrokšņa pasākumi); 2) gaisa kvalitāte (iedzīvotāju iesniegumi un ziņojumi par putekļiem; īstenotie pasākumi putekļu izplatības mazināšanai); 3) virszemes ūdensobjektu kvalitāte (Neriņas ūdensobjekta kvalitāte; mākslīgo ūdensobjektu (dīķi) ūdens kvalitāte; ūdens līmenis un caurplūde piegulošajos novadgrāvjos un susinātājgrāvjos); 4) gruntsūdens plūsmas izmaiņas un kvalitāte (pazemes ūdeņu plūsmas gruntsūdens horizontā izmaiņas pēc derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas; piesārņoto gruntsūdeņu migrācija no piesārņotās vietas Nr. 2962 Mārupes atkritumu izgāztuve uz lokālpilnošuma teritoriju uzraudzība); 5) zemes resursi (derīgo izrakteņu ieguves apjomi).

Dienests, vadoties no labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumiem, rekomendē pašvaldībai izvērtēt iespējas Lokālpilnošumu monitoringa ziņojumu apvienot ar plašākas apkārtnes teritorijas plānošanas monitoringu, tā sagatavošanai ieteicams izmantot informatīvo materiālu, kas pieejams vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/monitorings>.

II Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Lokālpilnošuma un Vides pārskata projekta (1.0 redakcija) sabiedriskā apspriešana notika vienlaicīgi laika posmā no 2025. gada 16. oktobra līdz 2025. gada 14. novembrim. Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros sabiedrībai (iedzīvotājiem, sabiedriskajām organizācijām un institūcijām u.c.) ir bijusi iespēja izteikt savu viedokli sabiedriskās apspriešanas laikā. Paziņojums par sabiedriskās apspriešanas termiņiem un iespējām piedalīties apspriešanā, uzsākot sabiedrisko apspriešanu, 2025. gada 10. oktobrī tika ievietots Enerģētikas un vides aģentūras tīmekļa vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/jaunums/pazinojums-par-lokalplanojuma-ar-kuru-groza-teritorijas-planojumu-nekustama-ipasuma-lagunas-marupes-pagasta-marupes-novada-kadastra-nr-80760140004-teritorija-1redakcijas-un-vides-parskata-projekta-nodosanu-publikai-apspriesanai>, valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_321283, Izstrādātājas tīmekļa vietnē: (<https://www.marupe.lv/lv/marupes-novada-pasvaldiba/attistiba-un-planosana/lokalplanojumi>, klātienē tika sniegta iespēja iepazīties ar apspriešanā nodotajiem dokumentiem Izstrādātājas telpās Daugavas ielā 29, Mārupē (apmeklētāju pieņemšanas laikā – pirmdienās, ceturtdienās plkst.9.00-18.00). Publiskās apspriešanas sanāksme notika 2025. gada 30. oktobrī plkst. 17.00 Izstrādātājas administrācijas ēkā Daugavas ielā 29, Mārupē, sanāksmju zālē 2. stāvā. Papildus tika nodrošināta iespēja piedalīties sanāksmē attālināti “MS Teams” platformā (saite uz sanāksmi: <https://ej.uz/lagunas30>).

Informācija par Lokālpilnošuma 1.0 redakcijas Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas gaitu un rezultātiem ir sniegta Vides pārskata 2. nodaļā “Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti” un Pārskata par lokālpilnošuma izstrādes procesu 8. un 9. nodaļās.

Priekšlikumus un atsauksmes par Lokālpilnošuma 1.0 redakciju sniegušas vides un veselības institūcijas – DAP, Dienests, Veselības inspekcija.

DAP 2025. gada 14. un 20. novembra vēstulēs Nr. 4.8/7611/2025-N un Nr. 4.8/7677/2025-N paudusi: DAP sniedz atzinumu, ka tai nav iebildumu par Lokālpilnošuma risinājumiem un tā neiebilst Lokālpilnošuma tālākai virzībai, kā arī DAP sniedz pozitīvu atsauksmi par izstrādāto Vides pārskata projektu.

Dienests 2025. gada 20. novembrī Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā un 2025. gada 20. novembra vēstulē Nr. 11.2/AP/10360/2025 sniedza atzinumu par Lokālpilnošuma

1.0 redakciju un tā Vides pārskatu, secinot, ka tajā iztrūkst atbilstoša novērtējuma par vienu no lokālplānojumā plānotajiem teritorijas izmantošanas veidiem – derīgo izrakteņu ieguve. No vides pārskata Dienests nav guvis pārlicību, ka derīgo izrakteņu ieguve (gruntsūdens plūsmas virziena un iespējamo izmaiņu dēļ) neveicinās piesārņoto gruntsūdeņu migrāciju no piesārņotās vietas Nr. 2962 (Mārupes atkritumu izgāztuve). Vides pārskatā norādīts, ka *“pašreizējā situācijā piesārņojuma plūsmas virzība nav novērojama niecīgā gruntsūdens virsmas slīpuma gradienta dēļ”*, taču šāds secinājums pārņemts no IVN ziņojuma, kas izstrādāts derīgo izrakteņu ieguvei līdz 50 ha, kurpretim lokālplānojums plāno atļaut derīgo izrakteņu ieguvi lielākajā daļā lokālplānojuma teritorijas (~180 ha).

Veselības inspekcija 2025. gada 3. novembra vēstulē Nr. 1.7.5.-1./9173 sniegusi viedokli, ka piekrīt Lokālplānojuma Vides pārskata risinājumiem un rekomendē lokālplānojuma īstenošanas laikā nodrošināt plānoto pasākumu ieviešanu gaisa kvalitātes uzlabošanai un trokšņa līmeņa samazināšanai, mazinot iespējamo ietekmi uz Mārupes pagasta iedzīvotājiem.

Izvērtētā dokumentācija:

Lokālplānojums nekustamā īpašuma “Lagūnas” zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8076 014 0007, Mārupes pagastā, Mārupes novadā un tā Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.
2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” III, IV, V, VI, VII, VIII nodaļa.
3. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

Dienesta viedoklis:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās un septītās daļas prasībām Dienests konstatē:

- 1. Lokālplānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tajā ietverti secinājumi par vides problēmām un nepieciešamajiem risinājumiem to novēršanai.**
- 2. Plānošanas dokumentu īstenojot, jāņem vērā šajā atzinumā (t.sk. 1.1. punktā ar apakšpunktiem un 4. punktā) un Vides pārskatā norādītais, kā arī Lokālplānojuma TIAN nosacījumos iekļautās prasības iespējamās ietekmes mazināšanai.**
- 3. Lai konstatētu Lokālplānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Mārupes novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (apvienojot ar Mārupes novada teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz Dienestā.**

Dienests vērs uzmanību, ka Mārupes novada pašvaldībai atbilstoši Noteikumu Nr. 157 27. punktā noteiktajam jāsaņem informatīvais ziņojums par to, kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi, kā ņemts vērā Vides pārskats, Dienesta atzinums par Vides pārskatu un sabiedriskās apspriešanas rezultāti, jāsniedz izvēlētais risinājuma pamatojums un jānorāda pasākumi ietekmes monitoringam. Atbilstoši Noteikumu Nr. 157 28. un 29. punktā noteiktajam jāsaņem un jāpublicē arī paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Pauls Lielmanis 29496408
pauls.lielmanis@vvd.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Mārupes novada pašvaldībai, *_DEFAULT@90000012827*,
2. SIA "REĢIONĀLIE PROJEKTI", *_PRIVATE@40003404474*,
3. Dabas aizsardzības pārvaldei, *_DEFAULT@90009099027*,
4. Veselības inspekcijai, *_DEFAULT@90002448818*.